

اشاره

دبیرخانه راهبری زبان و ادبیات فارسی دوره متوسطه دوم از جمله نهادهای مؤثری است که در راستای پیشبرد اهداف آموزشی و فعالیت‌های مرتبط درسی پایه‌گذاری شده و از جمله مهم‌ترین اهداف آن هماهنگی با سرگروه‌های استان‌ها و تبیین، آموزش و ترویج کتاب‌های درسی زبان و ادبیات فارسی است. دبیرخانه در سال‌های گذشته در استان‌های خوزستان، مرکزی، ایلام، فارس و ... فعال بوده است و همکاران بزرگوار این استان‌ها فعالیت‌های ارزشمند و چشمگیری در زمینه آموزش، اطلاع‌رسانی و هماهنگ‌سازی فعالیت‌های رشته زبان و ادبیات فارسی انجام داده و در مسیر پیشبرد اهداف آموزشی گام‌های ارزنده‌ای برداشته‌اند.

در اواخر بهار ۱۳۹۵، راهبری این دبیرخانه براساس ابلاغ وزارت متبوع به استان مرکزی واگذار گردید. از آنجا که این جابه‌جایی با تغییر و تحول کتاب‌های فارسی پایه دهم همراه شد، دبیرخانه فعالیت خود را از تابستان ۹۵ و پیش از شروع سال تحصیلی آغاز کرد.

براساس ابلاغ شه‌ریار فولادوند، مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان مرکزی و معاون محترم آموزش متوسطه استان، مجتبی حیدری، دکتر علی‌اکبر کمالی‌نهاد به‌عنوان رئیس دبیرخانه راهبری ادبیات کشور انتخاب شدند. دکتر یوسفی‌نکو، کرمی، میرصادقی، عارف و خانم‌ها عبادی، معیریان، عبدالهی، حسین‌آبادی و غفاری به‌عنوان اعضای دبیرخانه انتخاب شدند و اولین جلسه هماهنگی برای تعیین وظایف اعضا برگزار شد.

نشست دوم اعضای دبیرخانه در روز چهارشنبه ۹۵/۵/۲۰ در دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی با اعضای گروه زبان و ادبیات فارسی این دفتر و مسئولان وزارتی به‌منظور هماهنگی و بررسی خواسته‌ها و انتظارات و نیز همسویی در اهداف و برنامه‌ها در دفتر تألیف و برنامه‌ریزی کتب درسی تشکیل شد. در پی آن، نشست مشترک مسئولان دبیرخانه‌های راهبری دروس و رؤسا و ادارات تکنولوژی استان‌ها

زبان و ادبیات فارسی

چشم‌بیدار

گزارش دبیرخانه راهبری زبان و ادبیات فارسی در حوزه نقد و تحلیل کتب پایه دهم

و گروه‌های آموزشی جهت دستیابی هر چه بهتر به اهداف آموزشی؛ - استفاده از تمام ظرفیت‌های موجود استان‌ها اعم از نیروی انسانی، تجهیزات، خدمات و ... در راستای بهره‌مندی از آموزش هماهنگ، بهتر و کارآمدتر در کشور.

فعالیت‌های دبیرخانه

■ **تهیه و تنظیم برنامه عملیاتی دبیرخانه:** در جلسه اعضای دبیرخانه راهبری ادبیات کشور در شهریورماه سال جاری، جدول برنامه عملیاتی تنظیم و از طریق وبگاه دبیرخانه و بخشنامه به گروه‌های آموزشی ادبیات کشور اطلاع‌رسانی شد.

■ **پاسخ‌گویی به پرسش‌های تخصصی:** ضرورت اطلاع‌رسانی سریع و دقیق و نیز سهولت ارتباط و تعامل با سرگروه‌های آموزشی و همچنین دبیران محترم در سراسر کشور امری آشکار است. بنابراین، دبیرخانه راهبری ادبیات «کلینیک مجازی پرسش و پاسخ»، گروه تلگرامی و یک کانال با مدیریت متمرکز تشکیل داده و پاسخ‌گوی پرسش‌های

با مسئولان محترم وزارت آموزش و پرورش در استان مازندران - شهرستان بابلسر از روز شنبه ۲۳ تا ۹۵/۵/۲۵ برگزار گردید. جلسات رسمی دبیرخانه از آغاز فعالیت تا اوایل سال تحصیلی با تعیین روزهای کاری اعضا در دو روز دوشنبه و چهارشنبه شروع شد. طی هفت جلسه، مصوبات زیر به‌صورت برنامه عملیاتی و با توجه به برنامه عملیاتی کشوری مصوبه وزارت متبوع، برای اجرا توسط همکاران محترم این رشته در گروه‌های آموزشی استان‌ها تدوین و ابلاغ گردید:

- اشاعه برنامه درسی پایه دهم؛
- نشست کشوری سرگروه‌های استانی؛
- تعامل با فرهنگستان و نهادهای مرتبط؛
- تحلیل و بررسی سؤالات نهایی و ارزشیابی آن‌ها؛
- برگزاری جلسات و نشست‌های ماهانه دبیرخانه با دفتر تألیف؛
- برگزاری کارگاه‌های آموزشی در سطح کشور با هماهنگی دبیرخانه و سرگروه‌های استان‌ها؛
- بازدید سرگروه‌های محترم آموزشی از کلاس‌های درس در استان‌ها؛
- همکاری همه‌جانبه دفتر تألیف، دبیرخانه

تخصصی همکاران در سراسر کشور است.

■ **کارگاه اعتباربخشی نگارش دهم:** دبیرخانه راهبری زبان و ادبیات فارسی، براساس ابلاغ وزارتی و واگذاری اعتباربخشی کتاب‌ها به استان‌ها، همایش دو روزه‌ای با عنوان «اعتبارسنجی نگارش پایه دهم»، در روزهای دهم و یازدهم تیرماه ۱۳۹۵ با حضور مؤلفان محترم کتاب‌های درسی، نماینده محترم فرهنگستان زبان و ادب فارسی، مسئول پایگاه کیفیت‌بخشی آموزش متوسطه اول و تعدادی از دبیران زبان و ادبیات فارسی استان مرکزی در اراک برگزار نمود و نتایج این اعتباربخشی را در گزارشی مکتوب برای اعمال در کتاب به دفتر وزارتی ارسال کرد.

■ **برگزاری همایش «تحلیل و ترویج برنامه فارسی پایه دهم»:** در راستای برنامه عملیاتی، طی بخشنامه‌ای از تمامی سرگروه‌های آموزشی استان‌ها، دبیران انجمن‌های علمی - ادبی معلمان ادبیات کشور، مؤلفان کتاب‌های درسی و مسئولان وزارتی خواسته شد که در همایشی که با رویکرد نقد و تحلیل کتاب‌های تازه تألیف در چهارم و پنجم آذرماه ۹۵ در اراک برگزار می‌شد، شرکت کنند.

■ **برگزاری دوره ضمن خدمت:** این دبیرخانه در حاشیه همایش دو روزه «تحلیل و ترویج برنامه درسی فارسی دهم» دوره تخصصی ضمن خدمت «درس علوم و فنون ادبی» را برای شرکت‌کنندگان برگزار کرد.

■ **برگزاری مسابقه نقد کتاب‌های درسی:** دبیرخانه راهبری در قالب برنامه عملیاتی خود، فراخوانی را برای نقد و بررسی کتاب‌های تازه تألیف پایه دهم به سراسر کشور ارسال کرد، در پاسخ به این فراخوان، همکاران آثار خود را به دبیرخانه ارسال کردند. این آثار در دفتر تألیف مورد داوری قرار گرفتند و چهار نقد به‌عنوان آثار برگزیده اعلام شدند که در روزهای همایش اراک از نویسندگان آن‌ها قدردانی شد.

■ **فراخوان مقاله، تجربه آموزشی و نرم‌افزار با رویکرد کتاب‌های پایه دهم:** در راستای نقد و تحلیل کتاب‌های حوزه ادبیات فارسی پایه دهم، نزدیک به صد اثر نقد کتاب‌های پایه دهم و تولید محتوای الکترونیکی به دفتر دبیرخانه ارسال گردید و پس از داوری، از صاحبان آثار برگزیده در همایش اراک تقدیر شد.

■ **سخنرانی‌های علمی:** در این همایش علمی - آموزشی، در کنار ارائه آثار و نقد و نظرهای کتبی و شفاهی مدعوین، آقایان دکتر محمدرضا سنگری، دکتر حسین قاسم‌پور مقدم و دکتر فریدون اکبری‌شلدره سخنرانی کردند و در پایان به پرسش‌ها و ابهامات همکاران پاسخ دادند. در ادامه، مقرر گردید سرگروه‌های محترم شرکت‌کننده در همایش در بازگشت به استان‌های محل خدمت خود، با برگزاری همایش‌ها و نشست‌های تخصصی، دستاوردهای آموزشی و علمی این همایش را به همکاران خود در مرکز و مناطق مختلف استان انتقال دهند.

■ **نشست‌های تخصصی دبیرخانه:** دبیرخانه همچنین چهار نشست تخصصی را برای آشنایی همکاران عضو دبیرخانه و دبیران ادبیات استان مرکزی با برنامه درسی، محتوا و ساختار کتاب‌های دهم در تاریخ‌های ۹۵/۷/۲۰ و ۹۵/۷/۲۷ و ۹۵/۸/۹ و ۹۵/۸/۱۶ با حضور اعضای دفتر تألیف کتب درسی، دکتر حسین قاسم‌پور مقدم، دکتر فریدون اکبری‌شلدره، دکتر علی‌اکبر کمالی‌نهاد و خانم دکتر شهناز عبادتی در شهرستان اراک برگزار کرد.

■ **فراخوان مقاله برای چاپ در نشریه «پویه»:** احیا و راه‌اندازی مجدد نشریه پویه با رویکرد تازه، از اهداف دبیرخانه در سال تحصیلی جدید است. در این راستا، دبیرخانه فراخوانی برای جذب مقالات و آثار همکاران از سراسر کشور ارسال کرده است. نزدیک به یکصد و ده مقاله برای داوری و چاپ به دفتر دبیرخانه ارسال شده است.

نزدیک به صد
اثر نقد کتاب‌های
پایه دهم و
تولید محتوای
الکترونیکی به
دفتر دبیرخانه
ارسال گردید و
پس از داوری
از صاحبان آثار
برگزیده در همایش
اراک تقدیر شد